

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-403

12.6.2018

Oslo Pensjonsforsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Lærer – lugget av elev – årsakssammenheng – yfl. § 11.

Forsikrede ble lugget og dratt i håret av en elev i sitt arbeid som lærer. Tvist om det forelå årsakssammenheng mellom arbeidsulykken og forsikredes plager i nakke og hode. Nemnda bemerket at saken reiste en rekke kompliserte og sammensatte spørsmål om bevisvurdering som ikke egnet seg for skriftlig behandling. På denne bakgrunn ble saken avvist fra nemndsbehandling.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1964) ble lugget og dratt i håret av en elev 11.10.13. Partene er uenige om de nærmere omstendighetene rundt hendelsen.

Fastlegen har notert at forsikrede ringte 14.10.13:

Tlf. hatt en voldsepisode fred 10.10.13., med en elev. Lugget og slått kraftig. Vondt i nakke og hodet, kul i hodet. Etterreaksjon i helgen, begynner å kaste opp når hun tenker på det. Vet ikke om trenger sykemelding.

Forsikrede var hos fastlegen 17.10.13, og ble sykmeldt til 28.10.13. Hun var da på ny hos legen som noterte:

Hun er vel i bedring – men fortsatt hodepine slapp. Amnesi for hendelsen ...

I skademeldingen til Nav 25.11.13, heter det:

Lærer ble lugget, dratt hardt i håret og slått av en gutt på 5. trinn.

Hendelsen ble meldt til selskapet 27.11.13:

Lærer ble lugget, dratt hardt i håret og slått av en gutt på 5. trinn. I tillegg ristet han hodet hardt, flere ganger.

Det ble tatt MR av nakken 1.2.14. Den viste lette slitasjeforandringer.

Nav innhentet spesialisterklæring fra nevrolog S. Det fremgår av erklæringen, datert 19.3.15, at forsikrede ga følgende redegjørelse for hendelsesforløpet:

... Nå satt hun på en stol, han kom bak henne og tok plutselig tak i det lange håret hennes. Eleven lugget henne frem og tilbake, slik at hode/nakke slang. Pasienten klarte å komme seg løs ved å selv lugge ham ...

Erklæringen konkluderte med sannsynlighetsovervekt for at forsikredes nakkelidelse skyldtes hendelsen. Varig medisinsk invaliditet (vmi) ble satt til 10 %. Under overskriften

"Oppsummering/vurdering med hensyn til årsakssammenheng" heter det:

Når det gjelder punkt 1 "skademekanisme" så er nok denne sammensatt, og det er vanskelig å vurdere dens potensiale for personskade. Pasienten sitter på en stol og en tiåring tar tak i det (den gang) lange håret og rister henne kraftig. Hun kan også fått slått hodet mot hendene hans, fordi håret er så langt. Med andre ord, det var real lugging. I en slik sammenheng, foruten overraskelsesmomentet og det det måtte medføre av ubehag, så er det jo klart at man kan pådra seg muskulære plager i nakken. Derneft kunne man tenke seg

slag mot hodet fra guttens hender idet han rister frem og tilbake. Pasienten klarte å komme seg løs ved selv å lugge skolegutten.

Ad punkt 2 om "tidsnære plager" så reagerte pasienten i hvert fall umiddelbart med smerter i nakken og hodepine. Etter hvert ble hun også kvalm, og hun kastet opp hjemme. Få dager senere er hun hos egen lege der hun forteller om hendelsen. Pasienten har også ringt dit i forkant. I journalen er overfallet omtalt, og at det også har blitt kraftige slag mot hodet. Hun klager over nakkesmerter og hodepine, hvor det også er en kul, ble det sagt på telefonen. Hun fikk sykmelding for "hodeskade" og var faktisk helt ute fra jobb til nyttår. Etter dette ble hun friskmeldt delvis, men er nå i fulljobb igjen.

Med hensyn til punkt 3 om "brosymptomer" så er det min oppfatning, ut ifra slik jeg leser i journalen frem til november 2014, at det har vært vedvarende nakkeplager siden. Tilkommende plager av nyere karakterer er imidlertid høyresidig skulderubehag. Her omtaler legen slimposebetennelse. Hun tar opp dette med legen våren 2014. Det er plager som jeg ikke synes kan tilskrives yrkesskaden. Til det er det gått for lang tid, og det er heller ingen skademekanisme som skulle tilsi en slik plage, samt at hun har hatt slike høyresidige skulderplager av lignende karakter også før. Det var i 2011 og 2012. Da fikk hun også kortisonsprøyter. Det er altså brosymptomer for nakkeplager og ledsagende hodepine, men ikke for skulderplager.

Endelig har man punkt 4 "andre årsaker". Jeg kan ikke se konkurrerende årsaker til nakkeplagene i dag når primærjournalen leses

Imidlertid sa hun til meg at før denne hendelsen i oktober 2013 har vært mellom fem til ti episoder av lignende karakter med denne gutten, men at denne episoden var den verste og siste. Dette er imidlertid forhold jeg ikke har klart å bringe mer klarhet i, og de står ikke oppført i journalen, så jeg har latt problemstillingen ligge.

Det er riktig at hun har hatt nakkeplager før, men det ligger såpass mange år tilbake i tid, nemlig 2001, at det kan ikke tilskrives noen sikker betydning. Som nevnt under punkt 3 så har hun hatt skulderplager før. Jeg nevner dette fordi hun er svært belemret med dette, og tok opp dette ekstra i en mail hit

...

Nav godkjente nakkesmertene og hodepinen som yrkesskade.

Selskapets rådgivende lege uttalte 1.6.16, at sannsynligheten for årsakssammenheng var "mindre enn 50 %", og skrev videre:

Skadepotensial?

Dette vil avhenge av flere omstendigheter, inkludert hvor kraftig denne 10-åringen var (det oppgis "kraftig plugg") og i hvilken grad hun var forberedt. Uansett oppfatter jeg skadepotensialet her som beskjedent, uten evne til å påføre skade på nakkens dypere strukturer, men eventuelt en muskelstrekk av nakken.

Adekvat beskrivelse av skade/skadefunn?

Det foreligger ikke vitneutsagn vedrørende selve hendelsen.

Det foreligger ikke tidsnær dokumentasjon av tilstanden.

Første kontakt med fastlege var 4 dager senere (telefonisk kontakt), der hun anga relevante symptomer inkludert nakkesmerter, og at hun fikk ifølge notatet en reaksjon dagen etter med kvalme og oppkast (sannsynlig psykisk reaksjon). For øvrig oppgis her at skaden skjedde 10.10 (ikke 11.10).

Første undersøkelse hos fastlege fant sted ca en uke senere. Journal beskriver imidlertid ikke annet enn hennes subjektive plager på denne tid, ingen opplysninger om for eksempel hevelser, bevegelsesinnskrenkning i nakken eller tilsvarende. Legen oppfatter imidlertid hennes plager som muskulære. Vel en uke senere var hun i bedring, men nå husket hun ikke hendelsen (i motsetning til de 2 foregående kontakter). Fastlege synes i økende grad bekymret for hennes manglende fremgang og krav om stadig forlenget sykmelding. Hun synes knapt å ha fungert i full stilling etter hendelsen. Det kan synes som hun har vært misfornøyd med både fastlege og arbeidsgivers håndtering etter skaden

...

Senere utvikling forenlig med vevsskade?

Dette er det meste problematiske i saken. Etter mitt skjønn vil man ikke forvente at nevnte skademekanisme skulle kunne medføre symptomer lengre enn noen dager - få uker etter hendelsen. Selv om spesialisten

finner at årsakssammenheng er mer enn 50% sannsynlig, så har han ikke oppfattet skaden som noe annet enn en muskelstrekk. Likevel bedømmer han symptomene halvannet år senere som følger av hendelsen, uten at den manglende bedring drøftes ut fra en anatomisk/fysiologisk vinkel. Han gir ingen begrunnelse for hvorfor det ikke kan tenkes å foreligge alternative årsaksforhold.

Selskapet innhentet en spesialisterklæring fra dr. Ø., spesialist i fysikalsk medisin og rehabilitering. I erklæringen, avgitt 14.12.16, fastsatte Ø. "en skadeutløst medisinsk invaliditet på bakgrunn av hendelsen den 11.10.13 tilsvarende 5 %". Under "Oppsummering, tilstand før skade, skademekanisme, nåværende tilstand" skriver han blant annet:

...

Når det gjelder hendelsen den 11.10.13 synes skadelidte å ha vært utsatt for et betydelig fysisk overgrep. Det synes å være relativt god dokumentasjon for oppståtte nakkesmerter. Det som gjør saken vanskelig å vurdere, er om dette skyldes forverring av allerede tilstedeværelse av nakkesmerter eller skyldes nyoppståtte symptomer. Jeg viser i forbindelse med dette til redegjørelsen ovenfor.

Slik skadelidte fremstår i dag er hun preget av utbredte myalgier, høyt muskulært spenningsnivå og redusert avspenningsevne. Toleransen for belastninger er dermed redusert i forhold til en rekke fysisk utfordringer. Hun synes også å reagere med betydelig hodepine på økt mental påvirkning. Hvorvidt dette er forårsaket av stressrelaterte plager tilbake i tid, med allerede foreliggende nakke/skuldersmerter, eller om det utløst av den aktuelle skaden den 11.10.13 må jeg på bakgrunn av det ovenstående utvise skjønn for å kunne konkludere nærmere.

Selve skademekanismen er jeg noe i tvil om. Jeg finner skjønnsmessig at symptombildet som er nedtegnet i den foreliggende dokumentasjonen og sammenholdt med skadelidtes forklaring i dag kan skyldes at hun har vært utsatt for en nakkedistorsjon, WAD grad 2. Jeg finner imidlertid å måtte ta hensyn til den dokumentasjonen som foreligger og som er gjennomgått ovenfor. Jeg mener dermed at det foreligger en inngangsinvaliditet som det bør tas høyde for. Samtidig synes skadelidte også å ha en betydelig sårbarhet for å utvikle langvarige symptomer på bakgrunn av selv lett til moderat fysisk påvirkning. Dette gjør at jeg skjønnsmessig finner å være noe uenig med nevrolog S. konklusjon når det gjelder fastsettelse av skadeutløst medisinsk invaliditet.

Selskapet avsto kravet 12.7.17 fordi det etter selskapets syn verken forelå faktisk eller juridisk årsakssammenheng mellom hendelsen 11.10.13 og dagens plager.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hun verken hadde nakke- og hodeplager eller hukommelsesproblemer før hendelsen 11.10.13. Det er således ikke riktig som Ø. skriver, at hun har en inngangsinvaliditet. Hendelsen hadde tilstrekkelig skadeevne, og lege ble forsøkt kontaktet fredag ettermiddag, men kontoret var stengt. Siden smertene vedvarte gjennom helgen ble lege kontaktet påfølgende mandag. Det er vist til Rt. 1992 s. 64, Rt. 2003 s. 320, Rt. 1999 s. 1473, Rt. 2000 s. 418, LG-2001-112734 og uttalelse 2013-612.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er tilstrekkelig sannsynliggjort at det foreligger faktisk og rettslig årsakssammenheng mellom hendelsen og forsikredes plager. Det er ingen vitneutsagn til hendelsen og ingen tidsnær dokumentasjon av symptomene. Det fremkommer ingen opplysninger om at forsikrede tok ut andre egenmeldingsdager enn mandagen da hun ringte fastlegen og frem til hun ble sykmeldt etter konsultasjon 17.10.13. Skadeforklaringen fra forsikrede gitt til spesialistene avviker fra forklaringen gitt i skademeldingene. Det må legges vekt på de begivenhetsnære bevis i årsaksvurderingen og det er usikkert om hendelsen har tilstrekkelig skadeevne. Det er lite sannsynlig at forsikrede har blitt påført varige skader. Det vises til Rt. 1992 s. 64, Rt. 1998 s. 1565, Rt. 2007 s. 158, Rt. 2000 s. 48, Rt. 2010 s. 1547 og Rt. 2007 s. 1370.

Subsidiært er det uansett ikke sannsynliggjort årsakssammenheng mellom forsikredes nåværende plager og eventuelt uførhet/økonomisk tap.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om det foreligger årsakssammenheng mellom arbeidsulykken og forsikredes plager og hvilket faktum som skal legges til grunn. Det er kravstiller/forsikrede som må sannsynliggjøre – føre bevis for – at det foreligger årsakssammenheng. En vurdering av årsakssammenheng inneholder både en rettslig og en medisinsk vurdering. Nemnda overprøver ikke det medisinsk faglige skjønn som leger utviser i en sak, men kan overprøve medisinske vurderinger på et rettslig grunnlag.

Saken reiser en rekke kompliserte og sammensatte spørsmål om bevisvurdering som ikke er egnet for skriftlig behandling, og nemnda er enstemmig kommet til at saken må avvises da den anses uegnet for nemndas skriftlige saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f. Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN 2017-408.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Saken avvises fra Finansklagenemnda.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Kaja de Vibe Malling (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).